

Näringsdepartementet
Rätssekreterariatet, Rättsenheten

n.remissvar@regeringskansliet.se
n.rs.remissor@regeringskansliet.se

Stockholm 2021-09-03

**REMISSYTTRANDE;
Promemorian Valutakurs och annulleringstid vid tillämpning av
lagen om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av
jordbruks- och livsmedelsprodukter
(Ert diarienummer N2021/01883)**

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita samlar ca 5 600 medlemsföretag med runt 8 070 arbetsställen, huvudsakligen hotell, restauranger, caféer, nöjesrestauranger, cateringföretag, konferens-anläggningar, spa, campingföretag, vandrarhem, skidanläggningar, nöjes- och djurparker, turistbyråer, museer samt turist- och eventföretag. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Visita har tagit del av rubricerade förslag och får härmed inkomma med följande.

YTTRANDE

De föreslagna ändringarna

I promemorian lämnas förslag som ska tas in i en kommande förordning med kompletterande bestämmelser till lagen (2021:579) om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter.

Det föreslås dels att den genomsnittskurs som publiceras av Europeiska centralbanken ska tillämpas vid omräkning till årsomsättning i euro, dels att det i en verksamhet som bedrivs på en restaurang eller ett annat serveringsställe eller i en cateringverksamhet ska vara förbjudet att annullera en order med kortare varsel än fem dagar.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 november 2021.

Visitas synpunkter på förslagen

Valutakurs vid beräkning av årsomsättning

Lagen om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter är tillämplig om köparen har en årsomsättning som motsvarar mer än två miljoner euro. Visita välkomnar att regeringen föreslår ett klargörande och en specificering av vilken valutakurs som ska tillämpas vid uträkning av årsomsättning i euro.

Kortare annulleringstider för vissa sektorer

I 5 § första stycket 2 lagen om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter – som alltså är tillämplig om köparen har en årsomsättning som motsvarar mer än två miljoner euro – finns ett förbud mot en handelsmetod som innebär att en order av jordbruks- eller livsmedelsprodukter avbeställs med ett varsel på mindre än 30 dagar (prop. 2020/21:134 s. 42). Förbudet gäller köp av alla jordbruks- och livsmedelsprodukter och är således inte begränsat till färskvaror. Vidare föreskrivs i 10 § att regeringen får meddela föreskrifter om kortare tid för särskilda sektorer. I författningskommentaren till 10 § sägs att det exempelvis kan gälla restaurangsektorn (prop. 2020/21:134 s. 111).

Här kan inledningsvis framhållas att Visita i remissyttrande över förslaget till lag om förbud mot otillbörliga handelsmetoder motsatt sig att det vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter ska införas ett generellt förbud mot att köparen annullerar sin order av jordbruks- eller livsmedelsprodukter med kortare varsel än 30 dagar. Enligt den beslutade lagen ska förbudet gälla jordbruks- eller livsmedelsprodukter *generellt*, medan det aktuella EU-direktivet Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/633 av den 17 april 2019 om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan endast tar sikte på *färskvaror*. Denna överimplementering av EU-direktivet har Visita motsatt sig i remissyttrande.

Visita anser att det är helt nödvändigt för bl.a. de restaurangföretag, företag som bedriver andra typer av serveringsställen, cateringföretag och hotellföretag som bedriver serveringsverksamhet och som omsätter mer än två miljoner euro och därmed omfattas av den aktuella lagen att även fortsättningsvis kunna avbeställa jordbruks- och livsmedelsprodukter med kortare varsel än 30 dagar. Som också konstateras i promemorian står verksamheter av nu nämn typ många gånger inför en svårplanerad affärsverksamhet som kräver ett stort mått av flexibilitet. Bokade bord och olika typer av arrangemang avbokas inte sällan med kort varsel och ett förbud mot annullering av beställningar av de aktuella produkterna med kortare varsel än 30 dagar skulle därför slå orimligt hårt mot dessa verksamheter.

Det är idag inte ovanligt att företag annullerar sådana beställningar som här är aktuella samma dag som leverans har planerats eller dagen före. Detta är en ordning som har fungerat väl och som i grunden är mycket olyckligt att alls förändra, eftersom detta kommer att komplicera företagets verksamhet.

Visita delar slutsatsen i promemorian att det i restaurangsektorn anses vara en naturlig del av affärsrelationen att kunderna – t.ex. restauranger – ändrar delar av en beställning eller annullerar en order kort tid innan de beställda produkterna ska levereras, att leverantörskedjan i restaurangsektorn ser annorlunda ut jämfört med i övriga sektorer i livsmedelskedjan samt att restaurangföretagare generellt sett köper varor från ett antal större grossister med relativt hög flexibilitet när det gäller leveranstid och volym

Mot ovan angiven bakgrund välkomnar Visita förslaget att det för köpare av jordbruks- och livsmedelsprodukter i en verksamhet som bedrivs på en restaurang eller ett annat serveringsställe eller i en cateringverksamhet inte ska vara förbjudet att annullera en order med kortare varsel än 30 dagar och att annullering i sådana verksamheter ska få ske med kortare varsel än så. Vår uppfattning och bedömning är dock att även en annulleringstid med fem dagars varsel – vilket har föreslagits i promemorian – kommer att förorsaka problem i planering och hantering för många företag. Detta med hänsyn till att olika typer av arrangemang ofta avbokas med kortare varsel än så och att företagen därmed får behov av att avbeställa beställda jordbruks- och livsmedelsprodukter med kort varsel.

Visita anser att de i promemorian berörda verksamheterna – restauranger och andra serveringsställen och cateringverksamheter – måste ha möjlighet att annullera en order av jordbruks- och livsmedelsprodukter med ännu kortare varseltid än fem dagar. Dvs. att varseltiden för dessa sektorer sätts till ett minimum utifrån vad som är möjligt enligt EU-direktivet. En dags varsel bör i vart fall vara tillräckligt.

Visita vill avslutningsvis också framhålla att en bestämmelse om kortare annulleringstid än 30 dagar kan föreligga även för köpare av livsmedels- och jordbruksprodukter i andra sektorer av livsmedelskedjan.

Jonas Siljhammar
VD

Stefan Lundin
Chefsjurist